

Výstraha a poplach! Co je křesťanství?

Anthony Buzzard

Amos 8:12 říká: „Lidé se budou potácet od moře k moři a od severu k východu. Budou se potulovat, aby hledali PÁNovo slovo, ale nenajdou ho.“

To nám připomíná Ježíšovu vlastní otázku: „Když přijde Syn člověka, najde na zemi víru?“ (Lukáš 18:8).

Pravda o tom, co napsal Amos a nad čím přemítal Ježíš, je zřejmě a naléhavě aktuální pro naši současnost. Použijte tento článek, abyste si ji sami ověřili. Jste si jisti, co křesťanství, jak ho učil Ježíš (a zbytek Bible) opravdu je? První otázkou pro všechny rádoby věřící je: „**Co je evangelium, jaké nám kázal Ježíš?**“ Co nás Ježíš učil o tom, jak být spasen, jak získat nesmrtelnost, jak žít doslova na věky? Zní to jako důležitá otázka?!

Co mám pochopit a čemu věřit, abych byl opravdovým věřícím a následovníkem Ježíše? Možná si myslíte, že následování slov, učení a evangelia Ježíše Krista by bylo **zjevným základem pravé křesťanské víry**. Ale přední evangeličtí učenci říkají: „Ne, tak to není!“ Prosím, přečtěte si následující ohromující citace vůdčích evangelikálů a uvažujte o nich. Ano, prosím, **buďte náležitě šokováni** a horliví to změnit! Nám všem je Ježíšem přikázáno se zapojit do Velkého pověření (Matouš 28:9-20), vyučující jako pravé křesťanství učení Ježíše Krista. Správně? Ale teď si poslechněte:

Dr. James Kennedy z Coral Ridge Ministries (zemřel 2007):

Mnozí lidé si dnes myslí, že podstatou křesťanství je Ježíšovo vyučování. Tak tomu není. Ježíšova učení jsou pro křesťanství poněkud okrajová. Pokud čtete epístoly apoštola Pavla, které tvoří asi polovinu Nového zákona, nevidíte téměř vůbec žádnou tmínku o Ježíšových učeních. Není zmíněno žádné z jeho podobenství. Ve zbytku Nového Zákona je ve skutečnosti jen malý odkaz na učení Ježíše. V apoštolském krédu, nejrozšířenějším křesťanském krédu, není žádný odkaz na Ježíšova učení ani na Ježíšův příklad. Ve skutečnosti při líčení Kristova pozemského života krédo prostě uvádí, že byl „narozen z Panny Marie, trpěl pod Pilátem Pontským, byl ukřižován, zemřel a byl pohřben“. Zmiňuje pouze dva dny Ježíšova života – dny jeho narození a jeho smrti. **Křesťanství se soustředí ne na Ježíšova učení, ale na Ježíšovu osobu jako na vtěleného Boha, který přišel na svět, aby na sebe vzal naši vinu a zemřel na našem místě.**¹

To je obrovský klam, protože Pavel kázal všem stejné evangelium o Království jako Ježíš; ohlédněte se po Ježíši, Pavlovi a Filipovi ve Skutcích 1:3; 1:6; 8:12; 14:22; 19:8; **20:24-25**; 28:23, 31.

Co si o tomto ohromujícím tvrzení myslíte? Přijali byste důvěřivě následující? Dr. Harold O. J. Brown:

Křesťanství si bere své jméno od svého zakladatele, nebo spíše od toho, jak byl nazýván, Kristus. Buddhismus je také pojmenován po svém zakladateli. A nemuslimové často nazývají islám mohamedánstvím. Zatímco buddhismus a islám jsou založeny především na *učení* Buddhy a Mohammeda, **křesťanství je založeno především na Kristově osobě. Křesťanská víra není vírou v jeho učení**, ale v to, co se o něm učí. Výzva protestantských liberálů „věřit, jak věřil Ježíš“, spíše než věřit v Ježíše, je dramatickou proměnou základní povahy křesťanství.²

To je kolosální lež. Tento velmi klamný kazatel vás poučuje, abyste nevěřili v Ježíše ani nevěřili jeho učení!

Nyní velmi proslulý C.S. Lewis. Lewis popírá Ježíše, zatímco tvrdí, že ho následuje! Napsal:

¹ D. James Kennedy a Jerry Newcombe, *The Presence of a Hidden God*, 2008, kapitola “How I Know Jesus Is God,” str. 82, zdůraznění přidáno.

² *Heresies*, 1984, str. 13.

Evangelium není „evangeliem“, prohlášením křesťanské víry.³

Chápete, co tady říká? Tak tedy Ježíšova slova podle Lewise nejsou evangeliem! To musí být maximální podvod, zásadní klam. Ježíš tedy musí být vysvobozen „církví“! Pamatujte, že čtyři evangelia tvoří asi polovinu celého Nového zákona! Jsou věnována tomu, co Ježíš učil jako spásonosné evangelium.

Dr. James Dunn pozoruje, že Ježíšova slova nepočítají s některými komentátory:

Hurtado nepovažuje ohledně Ježíše za nezbytné o něm smýšlet a mluvit stejnými termíny, jakými o něm smýšleli a mluvili jeho následovníci v desetiletích následujících po jeho ukřižování, považovat přesvědčení těch následovníků za platné pro dnešní křesťany; ač si také všímá toho, že většina křesťanů si pravděpodobně myslí, že existovala 'jistá míra continuity' mezi tím, co si Ježíš o sobě myslel, a následnou kristologií.⁴

Četl Hurtado Nový zákon?!

Trochu moudrých, bystrých slov profesora evangelizace Dr. Tabera:

Byl jsem zděšen a ohromen, že žádný z devíti pisatelů na téma „Co je dobré poselství?“ se nezmínil se o Božím království (dopis do *Christianity Today*, duben, 2000. Komentoval fascinující článek v *Christianity Today* z února 2000: "Co je dobré poselství?")

Jak hluboce šokující a pravdivé bylo pozorování profesora Richarda Hierse:

Vykladači křesťanského **přesvědčení obvykle nemají zájem o to, co Ježíš zamýšlel a dělal ve své vlastní době.**⁵

Tak tedy se jedinec může hlásit k Ježíši, aniž by skutečně věděl, co Ježíš učil, nebo o co se staral!

Vyjádřeme tuto pohromu dále citací předního historika křesťanství. Tomu, co napsal, bych dal tento titul: **To, jak církevní otcové vyslovovali krédo o Ježíši, bylo kacírstvím a omylem!**

Dr. H.A. Wolfson

Pojetí trojice ze strany církevních otců bylo kombinací židovského monoteismu a pohanského polyteismu, až na to, že by toto spojení bylo kombinací dobrou. Pro ně byla vskutku ideálním spojením toho, **co je nejlepší v židovském monoteismu**, a toho, **co je nejlepší v pohanském polyteismu**, a následně na to poukazovali jako na důkaz své víry a velebili to tak. Máme o tom svědectví Řehoře z Nyssy, jedné z velkých postav v historii filozofické formulace doktríny Trojice. Jeho slova opakuje Jan z Damašku, poslední z církevních otců. Křesťanské pojetí Boha, tvrdí Řehoř z Nyssy, není ani polyteismem Řeků, ani monoteismem Židů, a proto musí být pravdivé. 'Pravda totiž prochází středem mezi těmito dvěma představami, ničí každé kacírství a přesto přijímá to, co je z každého pro ni užitečné. **Židovské dogma je zničeno** přijetím Slova a vírou v Ducha, zatímco polyteistický omyl řecké školy zmizí jednotou přírody rušící tuto představivost plurality' (*Oration Catechetica*, 13) Jan z Damašku, poslední z církevních otců, píše: 'Na jedné straně, ze židovské myšlenky máme jednotu Boží přirozenosti a na druhé od Řeků máme rozlišení mezi hypostázemi [v Trojici], jen toto' (*De Fide Ort.* 1, 7).⁶

Další z mnoha odborných pozorovatelů si všímá:

Žádný zodpovědný novozákonní učenec by netvrdil, že doktrína trojice byla učena Ježíšem, nebo hlášána nejranějšími křesťany, nebo vědomě zachovávána nějakým pisatelem v Novém zákoně.⁷

Ted' nějaké osvěžující, odborné komentáře. Je povzbudivé číst čestný, mistrovsky důvěřující komentář o Ježíši a jeho evangeliu Království, křesťanské naději a slibu míru na zemi – Kristus vládnoucí se svatými.

³ Úvod k *Letters to Young Churches*, od J.B. Phillipse, str. 9-10.

⁴ *Did the First Christians Worship Jesus?* str. 93, pozn.p.č. 2.

⁵ *Jesus and the Future*, 1981, str. 1.

⁶ Wolfson, *The Philosophy of the Church Fathers*, str. 361-363.

⁷ Dr. A.T. Hanson, *The Image of the Invisible God*, str. 87.

Dr. Henry Alford o Zjevení 20:

Byl jsem předjímán už dávno čtenářem tohoto komentáře, že nemohu souhlasit s překrucováním slov z jejich jasného smyslu chronologického umístění v proroctví kvůli jakémukoli zřeteli na obtížnost nebo na jakékoli riziko zneužití, které může **doktrína tisíciletí** přivodit. Ti, kdo žili hned po apoštolech, a celá církev po 300 let, je chápali v prostém doslovném smyslu; a v těchto dnech je podivným pohledem sledovat vykladače, kteří patří mezi první ve vážnosti kvůli starověku, jak samolibě odhazují nejpřesvědčivější případ konsensu, který představuje původní starověk. Co se týče samotného textu, žádné legitimní zacházení s ním nebude vynucovat to, co je známo jako dnes v módě duchovní nebo amilenární interpretace. Pokud se v pasáži, kde je zmíněno dvojí vzkříšení, kde určité duše ožily v prvním okamžiku a zbytek lidí ožil až na konci určeného období po prvním okamžiku – pokud v takové pasáži může být **první vzkříšení** chápáno tak, že znamená duchovní povstání s Kristem, zatímco druhé znamená doslovné povstání z hrobu, **pak nastává konec veškerého významu v jazyce, a Písmo je vymazáno jako jednoznačné svědectví o čemkoli**. Je-li první vzkříšení ‘duchovní’, nikoliv doslovné, pak je takové i druhé, což předpokládám, že žádný z nich nebude natolik odvážný, aby to hájil; ale jestliže to druhé je doslovné, pak je takové i první, což spolu s celou prvotní církví a s mnoha z nejlepších moderních vykladačů obhajují a přijímám to jako článek víry a naděje.⁸

Boží evangelium

Ted' se vraťme k našemu „poplachu“. Ve spisech o Ježíši existuje znepokojující nepřítomnost Ježíše! Ježíš **bez svého evangelia o Království** není opravdovým Ježíšem. Člověk je definován svými činy a slovy. Ukažme nyní, že v celém Ježíšově díle, zatímco byl s námi, a v díle všech pisatelů NZ, existuje **jediné sjednocující evangelium**, zvané **Boží evangelium**. Žádná autorita není vyšší než tato! Zde jsou skutečný Ježíš a jeho původní následovníci v činnosti. Začněme Ježíšem, jak k nám mluví. Marek 1:14-15:

Poté, co byl Jan vzat do vazby, přišel Ježíš do Galileje, **kázal Boží evangelium** a říkal: ‘Království Boží se chystá přijít, čiňte pokání a **věřte tomu evangeliu**.’

Pozorujte pozorně, že „evangelium Království“ je synonymem fráze „Boží evangelium“. Toto je evangelium spásy vycházející od nejvyšší autority ve vesmíru.

Římanům 1:1: Pavel, otrok Krista Ježíše, povoláný apoštol, oddělený pro **Boží evangelium**.

Římanům 15:16: Bůh povolal Pavla, „aby byl služebníkem Krista Ježíše mezi pohany, vykonáváje posvátnou službu při **Božím evangeliu**, aby se pohané stali příjemnou obětí, posvěcenou svatým Duchem.“

2. Korintským 11:7: Nebo jsem se dopustil hříchu, když jsem sám sebe pokořoval, abyste vy byli vyvýšeni, když jsem vám zvěštoval **Boží evangelium** zadarmo?

1. Tesalonským 2:2: I když jsme předtím ve Filipech trpěli a byli potupeni, jak sami víte, odhodlali jsme se ve svém Bohu vám v mnohém zápase směle mluvit **Boží evangelium**.

1. Tesalonským 2:8: Tak jsme po vás toužili, že jsme byli ochotni dát vám nejen **Boží evangelium**, ale i své duše, neboť jste se nám stali drahými.

1. Tesalonským 2:9: Jistě pamatujete, bratři, na naši těžkou práci a lopotu, jak jsme dnem i nocí pracovali, abychom nikomu z vás nebyli na obtíž, když jsme vám vyhlásili **Boží evangelium**.

1. Petrův 4:17: Neboť je čas, aby soud začal od domu Božího. Tedy jestliže nejprve od nás, jaký bude konec těch, kteří **jsou neposlušní Božího evangelia**?

Vidíme tedy, že **evangelium o Království** (= **Boží evangelium**) je něco, co je třeba slyšet, porozumět mu a řídit se jím. Ježíšovo vůbec první přikázání nám všem je „čiňte pokání a věřte **evangeliu o Království**“ (Marek 1:14–15). Upoutá to vaši naléhavou pozornost?

⁸ Alford, *Commentary on the Greek NT*, 1861, sv. 5, str. 726.

Nebo vám byla předána velmi falešná představa, že evangelium nemá být stanoveno Ježíšem? Jednoduchý, prostý fakt je, že Pavel kázal totéž evangelium Božího království, jaké měl Ježíš (Skutky 20:24-25 atd.). Pravé křesťanství má být spolehlivě založeno na slovech, díle a kázání evangelia – a ovšem na smrti a vzkříšení – Ježíše.

Zvažte upřímné přiznání vedoucího profesora evangelizace Dr. Mortimera Ariase, Professor of Missiology:

V procesu přípravy přednášek ‘evangelizace království’ mě zaskočila určitá zjištění, která mě stále ještě matou a lákají.

První zjištění: Evangelium v evangeliích – Ježíšovo dobré poselství – není nic jiného než ‘dobré poselství o království’...

Druhé zjištění: Téma Božího království prakticky zmizelo z evangelizačního kázání a tradiční evangelizaci bylo ignorováno... Každoročně se tisknou a dávají do oběhu tisíce knih o evangelizaci; většina z nich spadá do kategorie metodiky, příručky „Jak na to“ pro křesťany a církve. Ne vše z této činnosti nebo aktivity je však znamením zdraví nebo tvořivosti... **„Dobré poselství o království“ není obvyklý způsob, jak popisujeme evangelium a evangelizaci...** Zdá se, že jsme konfrontováni s tím, co můžeme nazvat zatemněním Božího panování, jež trvá od apoštolského věku do současnosti, zejména v naší teologii pro evangelizaci.

Když jsem poprvé odcházel ze semináře, **neměl jsem jasnou představu o Božím království a neměl jsem ve své teologii žádný prostor pro druhý příchod nebo Parousii...** O budoucnost jsem neměl žádnou starost... Je zřejmé, že naše tradiční evangelizační mini-teologie (omezení na ‘plán spásy’ nebo na ‘čtyři duchovní zákony’) nečiní zadosť celému evangeliu... Boží panování je Božím vlastním snem, Jeho projektem pro jeho svět a pro lidstvo! Udělal z nás snílky a chce, abychom byli svedeni jeho snem a snili s ním ... Nejsme to my, kdo sní, ale Bůh, který sní v nás.⁹

Všimněte si nyní, kolik učenců správně definuje Boží království, srdce a jádro biblického evangelia:

E. Haenchen: Kázání Božího království zjevně odkazuje na Boží království, **které začne parousií [druhým příchodem]**.¹⁰

Haenchen o Skutcích 28:23: Boží Království a jméno Ježíše Krista řádně stojí bok po boku. Druhý výraz se týká smrti a vzkříšení doloženého ve svatých Písmech, a proto i Ježíšovo Mesiášství. **„Boží Království“ samotné popisuje celé křesťanské provolávání.** Tak v 19:8, 20:25 a 1:3 má také tento význam. Na druhé straně, jak je zde a v **8:12** a 28:23, 31 zmíněno spolu s Ježíšovými příhodami, pak má **futuristický význam**, o kterém hovoří 14:22. **Při parousii přijde budoucí Království s vracejícím se Ježíšem (Lukáš 21:31).** Pavlovo úsilí získat Židy trvalo celý den. To ukazuje, jak by horlivý, aby je získal.¹¹

H. J. Cadbury, *Acts and Eschatology*: Skutky obsahují mnoho známých prvků v NZ kázání. **Kazatelé hlásají Boží království** nebo věci o něm (Skutky 1:3; 8:12; 20:25; 28:23, 31). Termín Boží království se objevuje od téměř prvního verše až po poslední verš v knize. „Boží království představuje *vzorec*, který je zjevně paralelní s charakterističtějším jediným slovesem ‘*evangelize*’... Nic zcela zjevně nerozlišuje pojem Boží království ve Skutcích od tak **apokalyptického [co do činění s velkolepým budoucím návratem Ježíše] užití**, jaký má v synoptických evangeliích. Například jedinec do něj vstupuje skrze mnohá soužení (Skutky 14:22).

Kevin Giles: “Lukášovo chápání Božího království je, že **je stále ještě v budoucnosti a bude znamenat obnovu Izraele.**“ Pokračuje citací J. Jervella (*Luke and the People of God*), který odkazuje na otázku apoštolů ohledně obnovy království Izraele (Skutky 1:6) a říká: „Lukášova teologie předpokládala obnovený Izrael“.¹²

⁹ *Announcing the Reign of God*, 1984, str. xv, xii, xiii, 55, 85, 115-116, přidáno zdůraznění.

¹⁰ *Acts of the Apostles*, 1971, str. 141, pozn.p.č. 2.

¹¹ *Acts of the Apostles*, str. 773.

¹² *Reformed Theological Review*, Sept.-Dec., 1981

Earle Ellis: Ve Skutcích je pojem Boží království používán **pouze pro budoucí událost**... Království bude mít slavnostní a veřejné projevení **v budoucnosti**... Jako tvůrčí slovo v Genesis (1:3) **slovo Království** [srv. Mat 13:19] obsahuje v sobě realitu nového stvoření samotného. Nicméně Království také zůstává v budoucnu a jeho příchod je spojen s parousií, slavným zjevením Ježíše na konci věku (Luk 19:11; 22:29; 11:2; Skutky 1:6, 11). Věčný život čeká na věk, který přijde (Luk 18:30). **Svou reakcí na Boží poselství lidé odhalují, zda jsou určeni pro 'život v nadcházejícím věku'** (Skutky 8:1-17; 13:46, 48).¹³

Vše závisí na naší reakci na poselství evangelia o Království, jak ho kázal Ježíš. Evangelia (Matouš, Marek, Lukáš a Jan) jsou sama vzory hlásání evangelia zvoucí nás k pokání a k víře v evangelium o **Království** (Mar 1:14-15) a také v Ježíšovu smrt a vzkříšení.

Jakékoli odpírání evangelia je vážná a nebezpečná chyba. Ježíš pevně trvá na inteligentním pochopení Božího plánu/evangelia Božího království. Ježíš činí uchopení evangelia království nezbytnou podmínkou pro pokání a odpuštění:

Ježíš řekl: "Kdyby vnímali a rozuměli [**evangelium** o království, Mat 13:19], budou činit pokání a bude jim odpuštěno" (Marek 4:11-12).

Ježíšův první příkaz a základní teze všeho jeho učení v evangeliu je:

Čiňte pokání [proměňte svou mysl a svůj život] a věřte evangeliu o **Božím království**, jež je blízko (Marek 1:14-15).

Vše ostatní, co Ježíš a apoštolové řekli, je rozšířením tohoto klíčového konceptu.

Ježíš také řekl, že evangelium království je tak důležité pro spásu, že "když někdo slyší **evangelium o Království [Mat 13:19]**, přichází ďábel a uloupí **slovo** z jeho srdce, takže mu nevěří a **není spasen**." (Luk 8:12). Lukáš použil kódový výraz "slovo" pro evangelium Království. Toto použití "slova" pro evangelium je v Novém zákoně velmi časté (viz *Our Fathers Who Aren't in Heaven* ode mne, doplněk, str. 359).

Pavel byl také profesním kazatelem **evangelia o Království**, následuje Ježíše svého Pána (Skutky **20:24-25**; 28:23, 31; 19:8; srv. Skutky 8:12).

Křesťanům je také přikázáno kázat toto evangelium o Království (Mat 28:19-20; Luk 9:60). Jak dobře se potýkáme s tímto úkolem? Jak dobře se můžete potýkat, pokud nemůžete vymezit evangelium tak, jak to učinil Ježíš?

Who Was Jesus? A Little Book of Guidance od Dr. Jamese D.G. Dunna referuje, jak katastrofálně, a brzy, věřící opustili víru v Ježíše a v jeho evangelium a učení:

Ježíšova služba je ve skutečnosti **nahrazena** v raném křesťanském kázání oznamováním Ježíšovy smrti a vzkříšení. Je pravda, že ve své zprávě o počátcích křesťanství Lukáš zachovává důraz na Boží království – ale také naznačuje, že bylo snadné toto poselství nepochopit (Skutky 1:6). A Pavel ve srovnání s Ježíšem relativně málo odkazuje na Boží království.

Zprávy evangelií jsou velmi jasné ohledně zaměření Kristova poselství. Evangelium Božího království však dnes v křesťanství téměř chybí. Erik Jones pozoruje:

Nesčetné množství církví, které tvoří křesťanství, vyznává, že jejich náboženství je založeno na Ježíši Kristu. Téměř všechny si ho nárokují jako svého zakladatele a říkají, že jejich učení vychází z toho, co řekl a dělal před 2000 lety. Žel existuje mnoho doktrín, kde křesťanství hlavního proudu ignoruje nebo skutečně odmítá učení Ježíše Krista.

¹³ Luke, *New Century Bible*, str. 13.

Rubrika tohoto měsíce obsahuje troufalé tvrzení: Hlavní proud křesťanství neučí stejné poselství, jaké přinesl Ježíš Kristus, když chodil po zemi před 2000 lety.

Ježíš měl ústřední poselství, které tvořilo základ Jeho celé služby a učení. Přesně vymezil toto ústřední poselství v jádru svého nejslavnějšího kázání – kázání na hoře. Pronesl tvrzení o tom, co by mělo být pro jeho následovníky nejvyšší prioritou: *‘Nejprve hledejte Království Boží a Jeho spravedlnost, a všechny tyto věci vám budou přidány’* (Matouš 6:33, zdůraznění přidáno).

V úvodníku časopisu *Missiology* Dr. Arthur F. Glasser říká:

Dovolu mi otázku: Kdy jste naposledy slyšel kázání o Božím království? Upřímně řečeno, bylo by těžké si vybavit, **kdy jsem vůbec slyšel solidní výklad** tohoto tématu. Jak můžeme toto ticho sladit se široce přijímaným faktem, že Boží království ovládalo myšlení a službu našeho Pána? Moje zkušenost není neobvyklá. Ověřil jsem si to se svými kolegy. Ovšem, ochotně souhlasí, že často slyšeli kázání o drobnostech z Ježíšových podobností. Ale pokud jde o solidní kázání o povaze Božího království, jak ho učil Ježíš – při úvaze také začali vyjadřovat překvapení, že je vzácný takový pastor, který se chopí tohoto problému.¹⁴

NZ hovoří o Božím Království nejen jako o „prorocství“ nebo o „eschatologii“, jako o „volitelném extra“, ale jako o samotném zachraňujícím evangeliu. Jak poukázal George Ladd,

Společnost je rozdělena do dvou protikladných tříd: **ti, kteří slyší a přijímají slovo o Království a ti, kteří ho buď neznají, nebo odmítají.**¹⁵

Professor B.T. Viviano pozoroval,

Jako učitelé novozákonní literatury... mi bylo brzy jasné, že ústředním tématem kázání historického Ježíše Nazaretského bylo těsné přiblížení **Božího království**. K mému úžasu však toto téma nehrálo téměř žádnou roli v systematické teologii, kterou jsem se učil v semináři. Po dalším zkoumání jsem si uvědomil, že toto téma bylo v mnoha ohledech do značné míry **ignorováno v teologii a spiritualitě a liturgii církve v uplynulých dvou tisících letech, a když ne ignorováno, často zkresleno k nepoznání**. Jak se to mohlo stát?¹⁶

Klíč k tomu, co se přihodilo tak špatného, je shrnut v následujícím vnímavém prohlášení:

Dlouhý a hořký spor, který vedl k definici, metafyzickými termíny, dvojí povahy Krista. **Nic se nezdá být vzdálenější realitám křesťanské víry než tato chmurná debata**, ale pro řeckou mysl bylo v sázce všechno.... Není divu, že novodobí spisovatelé našli zásadní důkaz, že se křesťanství v průběhu misie k pohanům změnilo v nové náboženství. **Církev, která se stále ještě nazývá Ježíšovým jménem, zapomněla nebo odmítla vědět, co vlastně učil** (Prof. E.F. Scott).¹⁷

Věřím, že výše uvedené informace zintenzívní váš zájem o vymezení evangelia Království, jak ho kázal Ježíš, a tak o vymezení původního křesťanství našeho Nového zákona.

¹⁴ *Missiology*, April, 1980, str. 134.

¹⁵ *A Theology of the New Testament*, str. 48.

¹⁶ *The Kingdom of God in History*, 1988, str. 9.

¹⁷ *The Kingdom of God in the New Testament*, str. 156.